

Mecenatas

NORFA

koncertų
sezonas

Partneriai:

LRT | KLASIKA

LIETUVOS
rytas

lrytas.lt

MOTERIS

VAGA
KNYGŲ TINKLAS

TRINITI 3 JUREX
TALLINN RIGA VILNIUS

Media
traffic
TV VISUOSE TRANSPORTE

Koncertai
tavo telefone

Bilietus platina

kakava.lt

Orkestro muzikos koncertas

Orkestras iš arti

**LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS
ORKESTRAS**

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrėnas)

SIGITAS GAILIUS (mušamieji)
ANDRIUS REKAŠIUS (mušamieji)
ANDRIUS ŽIŪRA (klarnetas)
GIEDRIUS GELGOTAS (fleita)
ALBINAS GRAŽULIS (trombonas)
LINA MINIUTĖ-MANIUŠIENĖ (smuikas)
GAUDAS PAULIUS KRIŠTAPONIS (violončelė)
JOANA DAUNYTĖ (arfa)
VIKTOR PALEJ (obojus)

Dirigentas **MODESTAS PITRĖNAS**

2025 m. sausio 25 d., Vilnius,
Filharmonijos Didžioji salė

www.filharmonija.lt

PROGRAMA

Pastaba: koncerto programos eiga bus patikslinta koncerto metu

AVNER DORMAN (g. 1975)

Koncertas dviem perkusininkams ir orkestrui „Spices, Perfumes, Toxins!“ („Prieskoniai, kvėpalai, toksinai!“)
I dalis „Spices“ („Prieskoniai“)
Solistai: SIGITAS GAILIUS (mušamieji),
ANDRIUS REKAŠIUS (mušamieji)

CARL NIELSEN (1865–1931)

Koncertas klarnetui ir orkestrui, op. 57
Solistas ANDRIUS ŽIŪRA (klarnetas)
Mažojo būgnelio solo – ANDRIUS REKAŠIUS

BENJAMINAS GORBULSKIS (1925–1986)

Koncertas fleitai ir orkestrui Nr. 1 F-dur
Allegro con brio
Andante sostenuto
Allegro vivace
Solistas GIEDRIUS GELGOTAS (fleita)

ARTŪRAS MIKOLIŪNAS (g. 1970)

„Belmont Toccata in Blues“ („Belmonto tokata bliuzu“)
trombonui ir simfoniniam orkestrui (premjera)
Solistas ALBINAS GRAŽULIS (trombonas)

EDWARD ELGAR (1857–1934)

„Meilės pasveikinimas“ („Salut d’amour“) smuikui ir orkestrui, op. 12
Solistė LINA MINIUTĖ-MANIUŠIENĖ (smuikas)

DAVID POPPER (1843–1913)

Vengrų rapsodija violončelei ir orkestrui, op. 68 (Maxo Schlegelio aranžuotė)
Solistas GAUDAS PAULIUS KRIŠTAPONIS
(violončelė)

CAMILLE SAINT-SAËNS (1835–1921)

„Morceau de concert“ („Koncertinė pjesė“) arfai ir orkestrui, op. 154
Solistė JOANA DAUNYTĖ (arfa)

ANTONIO PASCULLI (1842–1924)

Fantazija „Simpatici ricordi della „Traviata“ („Gražūs prisiminimai apie „Traviatą“) obojui ir orkestrui (Boriso Traubo aranžuotė)
Solistas VIKTOR PALEJ (obojus)

Atlieka:

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS
ORKESTRAS
Dirigentas MODESTAS PITRĖNAS

Jau gražia tradicija tapo Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro kasmet rengiama šventė, kviečianti į orkestro kolektyvą pažvelgti iš arti. Tai bene vienintelė diena metuose, kai į Filharmonijos Didžiosios salės sceną šio orkestro muzikantai žengia kaip solistai ar net kompozitoriai.

„Orkestras iš arti“ – ypatingas koncertas daugeliu rakursų. Visų pirma, tai didelė giminės šventė, kurioje malonu pabendrauti su žmonėmis „iš arti“. Kita vertus, tai milžiniška atsakomybė ir įsipareigojimas, jautrus, trapus ryšys, noras atitolinti įtampas ir stresą, sukurti komfortą, gal net nematomai pagelbėti. O stebint iš šalies privalo skleisti lengvumas ir jaukus muzikavimas“, – sako LNSO meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrenas.

Tad susipažinkime iš arčiau.

LNSO perkusininkams groti šiame kolektyve yra ypatinga patirtis. „Nepaprastas jausmas būti dalimi kolektyvo ir kartu muzikuoti su aukščiausios klasės Lietuvos menininkais, kurie nepalaujamai siekia tobulėti, turi profesinių ambicijų ir sėkmingai jas įgyvendina. Tai tikrai labai įkvepia ir motyvuoja, kas mūsų profesijoje labai svarbu!“ – sako LNSO mušamųjų grupės narys **SIGITAS GAILIUS**.

S. Gailius baigė perkusijos magistratūrą Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje (LMTA) 2012-aisiais, yra dviejų tarptautinių mušamųjų instrumentų konkursų Lietuvoje ir Italijoje laureatas. Kaip solistas pasirodė su Lietuvos bei Šv. Kristoforo kameriniais, kameriniu *Sinfonietta Rīga*, Lietuvos valstybiniu simfoniniu orkestrais bei LNSO.

S. Gailius aktyviai koncertuoja su žymiausiais mūsų šalies kolektyvais, dalyvauja festivaliuose Lietuvoje ir užsienyje. Perkusininkas yra vieno garsiausių Lietuvos mušamųjų ansamblių „Giunter Percussion“ bei perkusininkų dueto „TandemA.S.“ narys. Kartu su Lietuvos simfoniniu pučiamųjų orkestru (LSPO) šis duetas surengė skirtingų ir unikalių solinių projektų.

S. Gailius nuo 2016 m. LMTA dėsto perkusijos specialybę, 2021m. tapo LNSO mušamųjų grupės nariu.

LNSO perkusininkas **ANDRIUS REKAŠIUS** – jaunas, talentingas ir jau pripažinimo sulaukęs muzikos atlikėjas, pedagogas bei kūrėjas, garsėjantis savo unikaliu požiūriu į muziką. Jo muzikinė veikla apima įvairias sritis – nuo klasikinės muzikos interpretacijų iki modernių kūrinių atlikimo ir kūrimo.

A. Rekašius muzikuoti pradėjo skambindamas fortepijonu, Palangos Stasio Vainiūno meno mokykloje, būdamas penkerių. Po pertraukos atkurtame Palangos orkestre aštuonmetis A. Rekašius pradėjo groti lėkštėmis, šiame kolektyve, kaip pats sako, užaugo kaip muzikantas. Vėliau įstojo į Klaipėdos Stasio Šimkaus konservatoriją, pasirinko perkusininko kelią. Bakalauro laipsnį įgijo LMTA, magistro – Norvegijos muzikos akademijoje Osle. A. Rekašiaus muzikavimas pasižymi techniniu meistriškumu ir emocionalumu, perteikiančiu gilią ir jaudinančią pasakojamų muzikinių istorijų detales. Jo repertuare gausu įvairių žanrų kūrinių – nuo klasikos šedevrų iki šiuolaikinių kompozitorių opusų.

A. Rekašius dalinasi savo sukauptomis žiniomis su jaunaisiais muzikantais, skatina juos siekti

kūrybiškumo ir aukštų rezultatų. Perkusinininko pamokos yra ne tik techninių įgūdžių tobulinimo, bet ir meninio ugdymo erdvė, joje jaunieji atlikėjai įgyja pasitikėjimo savimi ir sceninės patirties.

A. Rekašius – tai muzikas, kuris ne tik puoselėja muzikinę tradiciją, bet ir kuria naujas galimybes muzikos pasaulyje. Groti LNSO – jam daugiau nei darbas: „Tai pašaukimas ir gyvenimo būdas. Kiekvienas koncertas leidžia prisiliesti prie didžiųjų kompozitorių kūrybos ir kartu dalintis unikaliomis muzikos akimirkomis su klausytojais. Man didelė garbė būti dalimi orkestro, kuris reprezentuoja Lietuvos kultūrą ne tik šalyje, bet ir už jos ribų, o kasdienis darbas su talentingais kolegomis ir dirigentais skatina nuolat tobulėti.“

Nuo 1998-ųjų LNSO grojantis klarnetininkas **ANDRIUS ŽIŪRA** sako, kad dalyvavimas orkestro veikloje jam suteikė galimybę gyvai išgirsti daug pirmo ryškumo pasaulinio garso žvaigždžių ir pačiam būti šių muzikinių patirčių dalimi, taip pat „sutikti visą plejadą puikių kolegų muzikantų, su kuriais bendrystėje ir galime tas nuostabias patirtis kurti“.

1993 m. A. Žiūra baigė Kauno J. Naujalio muzikos gimnaziją, Vitaliaus Žemaičio klasę. LMTA 1993–2001 m. jo mokytojais buvo doc. Julius Černius ir prof. Algirdas Budrys. 2002–2003 m. stažavosi JAV pas prof. Lawrence'ą Maxey, 2003 m. dalyvavo klarnetininkų simpoziume Oklahomoje (JAV) ir meistriškumo kursuose, kuriuos vedė Richie's Hawley, Burtas Harra, Ricardo Moralesas.

2003 m. A. Žiūra draugė su bendraminčiais subūrė Kristupo medinių pučiamųjų instrumentų kvintetą. 2005 m. su šiuo ansambliu įrašė pirmąją kompaktinę plokštelę, 2007-aisiais Tarptautiniame Henri Tomasi medinių pučiamųjų kvintetų konkurse Marselyje laimėjo I vietą bei specialųjį prizą.

A. Žiūra yra respublikinių ir tarptautinių konkursų laureatas, aktyviai dalyvauja įvairiuose Lietuvos ir užsienio festivaliuose, grojo solo su Valstybinio Vilniaus, „Kremeratini“, „Chordos“ styginių kvartetais, LSPO, „Musica humana“, Klaipėdos, Šv. Kristoforo, „Kremerata Baltica“, Lietuvos kameriniais orkestrais, LNSO.

A. Žiūra yra aktyvus lietuviškos muzikos klarnetui propaguotojas – pirmą kartą atlikti savo kūrinius jam patikėjo ne vienas lietuvių kompozitorius. Atmintin atlikėjui įsirežė Osvaldo Balakausko Koncerto klarnetui ir kameriniam orkestrui „Concerto Claro“ bei Anatolijaus Šenderovo „...after Chagall“ atlikimas. Šie du kūriniai kartu su Julijaus Juzeliūno Koncertu klarnetui ir styginiams sugulė į solinę A. Žiūros kompaktinę plokštelę „Concerto Claro“.

LNSO fleitininkas **GIEDRIUS GELGOTAS** džiaugiasi kolektyvo bendryste: „Čia visi itin kolegiški, draugiški, eina kūrybiniu keliu, suvienyti bendro didelio tikslo. Bendrystė yra pagrindinis dalykas, vedantis pirmyn ir palaikantis mus kartu.“

G. Gelgotas yra tarptautinių konkursų laureatas, muzikos festivalių nuo Lietuvos iki Japonijos dalyvis, Lietuvos fleitų kvarteto ir Kristupo kvinteto narys bei įkūrėjas, LNSO fleitų grupės koncertmeisteris bei Vytauto Didžiojo universiteto Muzikos akademijos docentas.

G. Gelgotas koncertavo su Lietuvos, Šv. Kristoforo, Klaipėdos, VDU kameriniais, Lietuvos valstybinių simfoninių ir kitais orkestrais, diriguojant Yehudi Menuhinui, Mstislavui Rostropovičiui, Bernardui Haitinkui. Fleitininkas yra buvęs Kairo, Barselonos ir Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro (LNOBT) orkestrų muzikantas, grupės koncertmeisteris. Kaip šiuolaikinės lietuvių muzikos interpretatorius, G. Gelgotas yra Algirdo Martinaičio, Onutės Narbutaitės, Arvydo Malcio, Fausto Latėno, Ramūno Motiekaičio ir kitų autorių kūrinių pirmasis atlikėjas; įrašė ne vieną kompaktinę plokštelę.

LNSO trombonininkas **ALBINAS GRAŽULIS** 2014 m. baigė bakalauro, o 2016 m. magistrų studijas LMTA. Studijų metais pagal „Erasmus plus“ mainų programą išvyko į Portugaliją, gilino žinias Porto aukštojoje muzikos ir atlikimo menų mokykloje.

Per savo karjerą A. Gražulis tobulinosi pas garsius pasaulio trombono pedagogus ir dalyvavo tarptautiniuose konkursuose, pelnė juose prizines vietas. Įgytą patirtį muzikantas su entuziazmu perduoda jaunajai kartai, dirbdamas pedagoginį darbą. Nuo 2013 m. A. Gražulis yra Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro artistas, aktyviai dalyvaujantis vietiniuose ir tarptautiniuose muzikiniuose projektuose. Trombonininko kūrybinę veiklą papildo bendradarbiavimas su įvairiais kolektyvais ir nuolatinis siekis tobulėti.

Darbas LNSO A. Gražuliui asocijuojasi su draugyste – kaip sako atlikėjas, „ne tik dėl artimo ryšio su muzika, bet ir dėl glaudžių santykių su kolegomis, su kurių dauguma esame ne tik kolegos, bet ir draugai“.

LNSO smuikininkei **LINAI MINIUTEI-MANIUŠIENEI** grojimas šiame orkestre teikia džiaugsmo ir prasmės dėl plataus repertuaro, instrumentų gausos. Smuikininkė labai vertina galimybę groti diriguojant pasaulinio garso dirigentams ir soluojant žymiesiems atlikėjams: „Labai džiaugiuosi ypatingomis dovanomis, kurias gavau grodama LNSO – koncertu su žymiuoju tenoru Andrea Bocelli ir nepamirštamomis gastrolėmis Lotynų Amerikoje. Grodama solo su orkestru šiame koncerte, išreikšiu padėką savo tėvams ir dėstytojams, tarp kurių norėčiau paminėti savo šviesaus atminimo profesorių Raimundą Katilių.“

Muzika į L. Miniutės-Maniūšienės gyvenimą atėjo anksti: tėtis grojo gitara, mama mėgo dainuoti, turėjo gerą klausą. Būdama trejų, pamokyta tėvelio, darželyje jau grojo pianinu. Penkerių pradėjo mokyti groti smuiku Nacionalinėje M. K. Čiurlionio menų mokykloje pas mokytoją Algirdą Pocių. Laimėjusi III vietą Tarptautiniame Viktoro Radovičiaus jaunųjų

stygininkų konkurse, be stojamųjų egzaminų priimta į LMTA, prof. R. Katiliaus klasę.

Studijuodama aktyviai koncertavo kaip solistė ir įvairių kamerinių ansamblių narė, dalyvavo meistriško kursuose Austrijoje ir Vokietijoje. Kamerinio ansamblio muzikavimo žinias L. Miniutė-Maniušienė tobulino pas profesorius Audronę Vainiūnaitę, Augustiną Vasiliauską, Donatą Katkų, Edmundą Kulikauską, buvo antroji smuikų koncertmeisterė LMTA studentų kameriniame orkestre, kuriam vadovavo prof. Saulius Sondeckis. 1998 m. smuikininkė pradėjo dirbti Šv. Kristoforo kameriniame orkestre, ne kartą su šiuo orkestru grojo solo, taip pat griežė pirmuoju smuiku Šv. Kristoforo orkestre susibūrusiame styginių kvartete. 2008 m. L. Miniutė-Maniušienė prisijungė prie LNSO antrųjų smuikų grupės. Griežia lietuvių smuikų meistro Alfonso Malikėno smuiku.

Ypatingu įvykiu savo muzikiniame kelyje L. Miniutė-Maniušienė laiko koncertą Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje 1998-aisiais, kai kartu su savo profesoriumi R. Katiliumi ir kitais kolegomis atliko Mindaugo Urbaičio „Bachvariationen“ keturiems smuikams, ir gästroles su Lietuvos kameriniu orkestru, diriguojant Yehudi Menuhinui. Laisvu nuo klasikinės muzikos laiku L. Miniutė-Maniušienė akustiniu ir elektriniais smuikais groja populiariąją muziką – 20 metų šis amplua yra neatsiejama jos muzikinio gyvenimo dalis.

LNSO nuo 2019-ųjų grojantis violončelininkas **GAUDAS PAULIUS KRIŠTAPONIS** 2011 m. baigė Kauno Juozo Gruodžio konservatoriją, tais pačiais metais įstojo į LMTA, doc. Edmundo Kulikausko klasę, čia įgijo bakalaurą ir magistro laipsnius. Daugkartinis įvairių tarptautinių ir respublikinių konkursų ir festivalių dalyvis sako, kad kiekvienas muzikinis įvykis, didelis jis ar mažas, jam vienodai svarbus.

Violončelininko gyvenime svarbi ne tik muzika, bet ir pilietinė pareiga – G. Krištaponis savanoriškai atliko privalomąją devynių mėnesių karo tarnybą Lietuvos kariuomenėje, šiuo metu yra aktyvus rezervo karys.

Grodamas LNSO, G. Krištaponis labai vertina galimybę būti šalia profesionalių muzikantų ir savo mylimų kolegų, dirbti kartu su jais: „Kasdien čia įvyksta vis kažkas naujo – sužinau įdomią istoriją iš orkestro gyvenimo ar gaunu naudingą profesinį patarimą. Man grojimas LNSO yra neįkainojama galimybė nuolat tobulėti.“

LNSO arfininkė dr. **JOANA DAUNYTĖ** – LMTA arfos atlikimo meno docentė, profesionali solinės, kamerinės bei orkestrinės muzikos atlikėja, VŠĮ „Arfos menas“ direktorė.

Baigusi Nacionalinę M. K. Čiurlionio menų mokyklą, studijas tęsė užsienyje: bakalaurą laipsnį įgijo Ženevos aukštojoje muzikos mokykloje pas prof. Florence Sitruk, magistro – Amsterdamo konservatorijoje, prof. Erikos Waardenburg klasėje. J. Daunytė buvo pirmoji arfininkė Norvegijos muzikos

akademijos istorijoje, įstojusi ir baigusi arfos solisto magistro studijas (prof. Isabelle Perrin klasėje), o 2024 m. tapo pirmąja Lietuvos arfininke, kuriai LMTA buvo suteiktas meno daktaro laipsnis.

Savitą grojimo stilių J. Daunytei formuoti padėjo tobulinimasis pas pasaulinio garso atlikėjus, profesorius Susann McDonald, Maria Luisa Rayan-Forero (JAV), Marie Claire Jamet, Fabrice Pierre, Isabelle Perrin, Isabelle Moretti (Prancūzija), Skaila Kangā (Didžioji Britanija), Mildos Agazarian (Rusija).

Arfininkės pasiekimus liudija suteiktos stipendijos bei įvertinimai: Kultūros ministerijos vardinė stipendija bei menininko kūrėjo statusas; fondo „Stichting Eigen Muziekinstrument“ stipendija (Olandija), suteiktos stipendijos stažuotėms Vilekrozo (Villecroze) muzikos akademijoje (Prancūzija). Legėdinio violončelininko Mstislavo Rostropovičiaus iniciatyva J. Daunytė tapo pirmąja arfininke Lietuvoje, šio violončelininko fondo stipendininke. Atlikėja ne kartą pelnė LR prezidentų Valdo Adamkaus ir Dalius Grybauskaitės apdovanojimus bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės premijas.

J. Daunytė yra sukaupusi didelę grojimo orkestre patirtį, kuri prasidėjo LNSO, kai arfininkė dar mokėsi dešimtoje gimnazijos klasėje. Vėliau grojimo orkestre meno mokėsi pas Nyderlandų filharmonijos arfininkę Sandrine Chatron. Patirties sėmėsi bendradarbiaudama su Oslo, Bergeno, Nyderlandų filharmonijų orkestrais, Noršio pingo simfoniniu orkestru, ne kartą atliko arfos partijas Norvegijos operos ir baleto teatre, LNOBT ir kituose kolektyvuose.

2022 m. didžiausia pasaulyje klasikinės muzikos įrašų leidykla „Naxos“ išleido pirmą kartą pasaulio muzikos istorijoje arfos garsais suskambusių J. Daunytės ir „Baltic Mobile Recordings“ įrašytą M. K. Čiurlionio muzikos kompaktinę plokštelę „Čiurlionis arfos stygomis“. O 2024 m. Lietuvos muzikos informacijos centras išleido J. Daunytės arfai aranžuotą M. K. Čiurlionio kūrinių rinkinį tuo pačiu pavadinimu. Atlikėja entuziastingai puoselėja Lietuvos kompozitorių kūrybą arfai, yra pirmą kartą atlikusi daugiau nei dešimt kūrinių.

„LNSO jaučiuosi kaip namie, tikriausiai todėl, kad būnant 10 gimnazijos klasėje maestro Juozas Domarkas, išgirdęs koncertuojant solo, pakvietė prisijungti prie kolektyvo kaip arfininkei. Būtent šiame orkestre pradėjau mokytis vaikščioti orkestrinės muzikos labirintais su B. Bartoko Koncertu orkestrui (šis opusas iki šiol mano mėgstamiausias). Ir kokia laimė, kad už rankos laikė pats Maestro! Kitas labai svarbus aspektas – tai draugiška, supratinga ir išmintinga kolegė Giedrė Debesiūnaitė! Atlikti pasaulinius opusus geriausių Lietuvos muzikų gretose su tikru lyderiu priešaky Modestu Pitrenu, Vilniaus širdyje, yra tikra dovana!“ – sako J. Daunytė.

VIKTOR PALEJ būdamas vienuolikos pradėjo groti obojumi Kauno Juozo Gruodžio konservatorijoje, pas mokytoją Stasį Kraujelį. Vėliau studijas tęsė LMTA,

kur profesinį meistriškumą tobulino prof. Romualdo Staškaus klasėje, magistro laipsnį įgijo vadovaujant prof. Robertui Beinariui.

V. Palej yra įvairių respublikinių ir tarptautinių konkursų laureatas, aktyviai dalyvaujantis įvairiuose muzikiniuose projektuose bei festivaliuose ir bendradarbiaujantis su įvairiais kolektyvais.

Nuo 2010 m. V. Palej yra LNSO obojų grupės narys. Grojimas šiame orkestre jam ne tik darbas, didelis malonumas, atsakomybė ir nuolatinis tobulėjimas, bet ir galimybė būti bendra, o kartu individualia orkestro muzikinės jūros tėkmės dalimi, kuria galima dalintis su klausytojais.

LNSO vyriausiasis dirigentas ir meno vadovas **MODESTAS PITRĖNAS** kviečiamas diriguoti įvairių šalių operos teatruose ir koncertų salėse, surengė pasirodymų su įvairiais simfoniniais kolektyvais. Maestro buvo Latvijos nacionalinės operos, Kauno simfoninio orkestro vyr. dirigentas, nuo 2018 m. eina Sankt Galeno (Šveicarija) operos teatro ir simfoninio orkestro vyr. dirigento pareigas, 2022 m. debiutavo Frankfurto operos teatre. Maestro yra įrašęs daugiau kaip 15 chorinės ir simfoninės muzikos kompaktinių plokštelių.

Dirigavimą M. Pitrėnas studijavo LMTA ir Zalcburgo Mozarteume, dėsto LMTA Dirigavimo katedroje, kviečiamas dalyvauti tarptautinių konkursų žiuri veikloje. Tarp daugelio apdovanojimų konkursuose minėtina I premija, aukso medalis ir specialus Silezijos filharmonijos orkestro prizas 2003 m. VII Fitelbergo konkurse Katovicuose (Lenkija). 2012 m. jam paskirta Lietuvos nacionalinė kultūros ir meno premija, 2019 m. maestro apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Karininko kryžiumi. Už indėlį į Latvijos muzikinę kultūrą M. Pitrėnas yra pelnęs Latvijos muzikos apdovanojimų, jam įteiktas valstybinis apdovanojimas – Latvijos Pripažinimo kryžius, o 2015 m. Rygoje jungtinė Baltijos Asamblėjos žiuri jam paskyrė Baltijos Asamblėjos meno premiją.

Daugiau informacijos: www.filharmonija.lt/lt/atlikejai/modestas-pitrenas

LIETUVOS NACIONALINĮ SIMFONINĮ ORKESTRĄ (LNSO) 1940 m. įkūrė kompozitorius, dirigentas ir pianistas Balys Dvarionas. 1964–2015 m. orkestrui dirigavo ir vadovavo Juozas Domarkas, nuo 2015 m. kolektyvo meno vadovo ir vyriausiojo dirigento pareigas eina Modestas Pitrėnas, pagrindinio kviestinio dirigento – Victorienas Vanoostenas. Robertas Šervenikas yra antrasis LNSO dirigentas, J. Domarkas yra orkestro garbės dirigentas.

LNSO kasmet surengia apie 50 koncertų Filharmonijos Didžiojoje salėje, aktyviai gastroliuoja užsienyje. Kolektyvas lankėsi įvairiose Europos šalyse, Japonijoje, Pietų Amerikoje, Pietų Korėjoje, koncertavo garsiose koncertų salėse. LNSO dalyvavo prestižiniuose muzikos festivaliuose, tokiuose kaip Šlėzviško-Holšteino, „Varšuvos rudo“, „Beethoveno

Velykos“ Varšuvoje, „Prahos pavasaris“, Stresos, Merano, Reingau, Briuselio, Liudvigsburgo, Rygos, Gštado ir kituose.

Orkestrui dirigavo istorinės asmenybės ir pasaulinio garso batutos meistrai, LNSO koncertavo su žymiais atlikėjais, įvairių kartų ir tautybių instrumentininkais ir vokalistais, yra nuolatinis šiuolaikinės muzikos festivalio „Gaida“ dalyvis, įvairių lietuvių kompozitorių muziką pristato tiesioginėse „Euroradio“ transliacijose. Kolektyvo biografijoje – Lietuvos ir užsienio kompanijų „Melodija“, „Marco Polo“, „Col legno“, „Naxos“, „Accentus music“, „Ondine“ ir kt. įrašai.

Daugiau informacijos: <https://filharmonija.lt/atlikejai/12/lietuvos-nationalinis-simfoninis-orkestras/artist-1>

Iš Izraelio kilęs, šiuo metu JAV gyvenantis **Avneris Dormanas** kurdamas muziką remiasi įvairiais kultūriniais ir istoriniais kontekstais. Jo muzika stipriai veikia emocijas, tyrinėja naujas ritmo ir tembrų teritorijas. A. Dormano **Koncerto dviem perkusininkams ir orkestrui „Spices, Perfumes, Toxins!“** („Prieskoniai, kvapai, toksinai“, 2006) pavadinimas nurodo į itin patrauklias, bet pavojingas medžiagas. Koncerte derinami Artimųjų Rytų būgnai, tradicinio simfoninio orkestro mušamieji ir roko muzikoje naudojami būgnai, skambantys kartu su simfoniniu orkestru. Taip perteikiama programinio kūrinio turinio idėja: Koncertas skamba viliojančiai, bet pavojingai. I dalį „Spices“ įkvėpė rytietiška muzikinė tradicija – Artimųjų Rytų ir indiškos dermės bei indiška ritmo sistema *talū*, rytietiškas, repetityvus minimalizmas.

Vieno svarbiausių danų kompozitorių **Carlo Nielseno** kūrybiniame palikime labiausiai vertinamos simfonijos ir koncertai, kuriuose atsiskleidė drąsios ir originalios kompozitoriaus muzikinės idėjos. Jo **Koncertas klarnetui ir orkestrui, op. 57** (1928), sukurtas danų klarnetininkui Aagei Oxenvadui – vėlyvosios C. Nielseno kūrybos pavyzdys, perteikiantis sudėtingus psichologinius kompozitoriaus išgyvenimus. Vienos dalies kompozicijoje pateikiamos keturios skirtingos temos, jos pagrindas yra nesibaigianti gretimų, bet mažai giminingų F-dur ir E-dur tonacijų kova, veikianti kaip tuometinės C. Nielseno psichologinės būsenos metafora ir savotiškas katarsis. Po koncerto premjeros muzikos kritikai teigė, kad Koncertas turi ir sielą, ir šurkščių pirmą pradę jėgą, be to, atskleidžia netikėtus klarneto skambesio niuansus.

Labiausiai žinomas kaip pokario lietuvių estradinės muzikos pradininkas, **Benjaminas Gorbulskis** kūrė ir akademinę muziką – koncertus beveik visiems simfoninio orkestro instrumentams. **Koncertas fleitai ir orkestrui Nr. 1 F-dur** (1953) – fleitininko, šio kūrinio solisto Giedriaus Gelgoto atrastas ir iš kompozitoriaus rankraščio į partitūrą surinktas kūrinys, jau paruoštas leidybai. Šis gražus fleitininko gestas įprasmina ir iškilų progą – šiemet minimą B. Gorbulskio 100-metį.

„Apie šį kūrinį informacijos kol kas yra labai mažai. Žinau tik tiek, kad kompozitorius jį rašė kažkam – kažkokiam fleitininkui, ne šiaip sau. Seniai ieškojau lietuviško klasikinio koncerto fleitai su simfoniniu orkestru – trijų dalių, su išplėta kadencija. Šis yra būtent toks, jame yra viskas, kas priklauso tradiciniam koncerto žanrui: išplėta pirmoji dalis, lyriška antra ir virtuoziška kadencija trečiojoje. Džiaugiuosi, kad jį atradau, o dabar mano tikslas yra šį koncertą paviėšinti, išpublikuoti ir įrašyti į lietuviškos muzikos fleitai repertuaro kanoną“, – sakė G. Gelgotas.

LNOBT fagotininkas **Artūras Mikoliūnas** neapsiriboja vien muzikanto duona: jo kuriamos įvairių žanrų ir sudėčių kompozicijos, įkvėptos lietuvių folkloro ir gamtos motyvų, skamba žymiausių Lietuvos muzikos kolektyvų ir atlikėjų koncertuose. „Bene mieliausias gamtos kampelis Vilniuje man yra Belmontas. Pasivaikščiojimai vingiuotais takais, lydimi nepertraukiamų sraunios Vilnelės tėkmės garsų, visuomet mane pakylėja – tarsi girdėčiau gražiausią tokatą. Kodėl bliuzu? Belmontas turtingas ne tik savo nuostabia gamta, bet ir istorija: XIX a. pirmoje pusėje Belmonto miške rinkdavosi Vilniaus universiteto studentai – filomatai ir filaretai. Jie čia skaitydavo savo poeziją ir kitus literatūros kūrinius. Studentija man visuomet asocijuojasi su laisvės troškimu, kuris yra užkoduotas bliuzo ištakose“, – taip kompoziciją „**Belmont Toccata in Blues**“ (2024) pristato A. Mikoliūnas.

Anglų vėlyvojo romantizmo klasiko sero **Edwardo Elgario „Meilės pasveikinimas“** (1888) – tai kompozitoriaus dovana sužadėtinei Caroline Alice Roberts. Kompozicija turi dedikaciją *à Carice*, reiškiančią E. Elgario būsimos žmonos vardų derinį, taip pat ir būsimos įsimylėjęlių poros dukters vardą. Lyriška kompozicija pirmą kartą vokišku pavadinimu „Liebesgruß“ buvo išleista skirtingoms atlikėjų sudėtims – smuikui ir fortepijonui, fortepijonui solo, violončelei ir fortepijonui bei nedideliam orkestrui. Vėliau leidėjai pavadinimą pakeitė į prancūzišką variantą – „Salut d’Amour“. Vienas gražiausių ir žinomiausių E. Elgario kūrinių įkvėpė daugybę aranžuotųjų ir kitiems instrumentų deriniams ar net kūrinio versijoms su dainuojamuoju tekstu. „Meilės pasveikinimo“ aranžuotą smuikui ir simfoniniam orkestrui iš skirtingų amerikiečių kompozitorės Elaine Fine (styginių orkestrui) ir vokiečio Lotharo Windspergerio (styginiams ir pučiamiesiems) aranžuotųjų versijų sudarė pati kūrinio solistė smuikininkė Lina Miniutė-Maniušienė.

Čekų kompozitorius **Davidas Popperis** muzikos kritikų dėmesį patraukė virtuozišku griežimu violončelei. Grodamas ne tik sudėtingiausių klasikų violončelei, bet ir naujus reikšmingus kūrinius, D. Popperis skynė laurus visoje Europoje, išugdė ne vieną žinomą violončelininką. Nieko keisto, kad ir muziką kūrė daugiausiai violončelei. **Vengrų rapsodija violončelei ir orkestrui, op. 68** (1893), – vienas žymiausių kompozitoriaus kūrinių. Temperamentingą vengrišką kūrinio charakterį sukuria panaudotos net 8 romų melodijos. Šešių dalių kūrinyje D. Popperis

pasitelkė netikėtas dramaturgines priemones – solisto ir akompanimento rungtyniavimą, įvairias dermes ir originalų jų derinimą, autocitavimą, aliuzijas į vengriškomis temomis taip pat kūrusių Franzo Liszto ir Johanneso Brahmsio kūrybą.

Originaliai violončelei ir fortepijonui sukomponuotą Vengrų rapsodiją violončelei ir orkestrui aranžavo Maxas Schlegelis.

Prancūzų autorius **Camille'is Saint-Saënsas** garsėjo kaip šmaikštus ir sarkastiškas kompozitorius, ir kūryboje, ir gyvenime daug dėmesio skyres elegancijai. Šiandien jis labiausiai žinomas dėl savo operos „Samsonas ir Dalila“ bei šedevrų orkestrui „Mirties šokis“ ir „Žvėrių karnavalas“. C. Saint-Saënsas taip pat garsėjo kaip puikus pianistas, tačiau mažai kas žino apie ypatingą kompozitoriaus domėjimąsi arfa, kurios klasikinė koncertinė atmaina ir susiformavo būtent tuo laiku, kai gyveno C. Saint-Saënsas. „**Morceau de concert“ arfai ir orkestrui, op. 154** (1819), – vienas iš trijų vienos dalies mažųjų kompozitoriaus koncertų solistui ir simfoniniam orkestrui, kupinas virtuozinių vingrybių. Žaisdamas dermėmis, gamomis, akordais, *arpeggio* ir *pizzicato*, kompozitorius ne tik atskleidžia plačią arfos grojimo technikų skalę, bet ir vaizduoja savo pamėgtas keliones ežerais, upėmis ir jūromis.

Žymus italų obojininkas ir kompozitorius **Antonio Pasculli** vadintas obojaus Paganini. Sicilijoje gimęs kompozitorius garsėjo kaip obojaus virtuozas, simfoninių ir pučiamųjų orkestrų dirigentas bei žinomų itališkos operos fragmentų aranžuotojas savo mėgstamam obojui ir fortepijonui. A. Pasculli aranžuotės reikalauja ypatingo atlikėjų virtuozizmo, išlavintos kvėpavimo technikos. Po A. Pasculli mirties užmarštin grįmzdusį jo muziką atgaivino obojininkai Heinzas Holligeris ir Omaras Zoboli. „**Simpatici ricordi della „Traviata“** arba „Gražūs prisiminimai apie „Traviatą“ – tai A. Pasculli žavėjimosi Giuseppe'is Verdi kūryba išraiška. Obojui ir fortepijonui sukomponuotą fantaziją obojui ir fortepijonui pritaikė žymusis smuikininkas, kamerinės muzikos puoselėtojas Borisas Traubas.

Redaktorė *Justina Paltanavičiūtė*,
kalbos redaktorė *Rita Markulienė*

Informuojame, kad organizatorius filmuoja ir fotografuoja renginį archyvavimo ir transliavimo tikslu.

Skaitmeninė Filharmonija –
daugiau kaip 170 aukščiausios kokybės koncertų
visur ir visada:

